

Η ΝΟΤΙΑ ΕΥΒΟΙΑ ΔΕΝ ΑΝΤΕΧΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Η «ΜΠΑΤΑΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ» (του Τάσου Σαραντή)

Έχοντας ήδη κορεστεί από τη λειτουργία 352 ανεμογεννητριών εγκατεστημένων σε 34 αιολικά πάρκα, η νότια Καρυστία και η ευρύτερη περιοχή της νότιας Εύβοιας πιέζονται να δεχτούν άμεσα επιπλέον 209 ανεμογεννήτριες που θα εγκατασταθούν σε 27 νέα αιολικά

πάρκα.

Η υπερσυγκέντρωση αιολικών πάρκων στη νότια Εύβοια έχει προκαλέσει την έντονη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής, καθώς ανησυχούν για την ανεπανόρθωτη βλάβη που θα υποστούν το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, αλλά και οι τοπικές οικονομικές δραστηριότητες.

Η νότια Εύβοια βρίσκεται στο επίκεντρο των σχεδίων ανάπτυξης μεγάλων αιολικών πάρκων από το 1998. Όπως αποδείχτηκε, η μαζική εγκατάσταση των ανεμογεννητριών δεν συνδεόταν με τις τοπικές ανάγκες.

Στόχος ήταν η τροφοδοσία του κεντρικού συστήματος με τη μέγιστη εκμετάλλευση του αιολικού δυναμικού της νότιας Εύβοιας, μετατρέποντας έτσι την περιοχή σε ενεργειακό κέντρο και για την ακρίβεια σε «μπαταρία της χώρας».

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, 46 εταιρείες αιολικών ετοιμάζονται για νέα εισβολή στη νότια Καρυστία.

Με τη συγκατάθεση των αρμόδιων φορέων Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του ΥΠΕΝ και όλες τις

αρμόδιες υπηρεσίες να γνωμοδοτούν θετικά, θα πατήσουν το «πόδι» τους στην προστατευόμενη από το Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο περιοχή της νότιας Καρυστίας και στο όρος Οχη, που είναι ενταγμένη στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 και είναι χαρακτηρισμένη Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Η απειλούμενη κληρονομιά

Το όρος Οχη και η ευρύτερη περιοχή αποτελούν ένα σπάνιο σε ομορφιά και βιοποικιλότητα κομμάτι της ελληνικής φύσης, με πολλούς ποταμούς και ρέματα, με 800 διαφορετικά είδη βοτάνων, πλούσια ορνιθοπανίδα, σπήλαια (π.χ. το σπήλαιο της Αγίας Τριάδας) και πανέμορφα φαράγγια (φαράγγι του Δημοσάρη, του Αγίου Δημητρίου κ.ά.).

Στην ψηλότερη κορυφή του όρους Οχη υπάρχουν τα μυστηριώδη Δρακόσπιτα που ανήκουν στην κατηγορία των μεγαλιθικών κατασκευών και πολλοί ανεξερεύνητοι αρχαιολογικοί χώροι. Και τα περισσότερα αιολικά πάρκα στην προστατευόμενη περιοχή της Οχης χωροθετούνται σε υψόμετρα άνω των 800 μέτρων, κατά παράβαση του χωροταξικού σχεδιασμού της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που το απαγορεύει.

Τα πρώτα 8 αιολικά πάρκα με προχωρημένη αδειοδότηση της

εταιρείας ENEL-Κοπελούζος θα εγκατασταθούν στις βουνοκορφές της Οχης σε υψόμετρο πάνω από 800 μέτρα κατακερματίζοντας το πανέμορφο ανάγλυφο του βουνού. Θα ακολουθήσουν οι εταιρείες TERNA (Γιώργος Περιστέρης με ξένους ομίλους) και RF-ENERGY (οικογένεια Ρέστη, Γιώργος Φειδάκης).

Οι ανεμογεννήτριες που θα εγκατασταθούν θα έχουν ύψος 100-150 μέτρα, για κάθε βάση ανεμογεννήτριας θα χρειαστούν 400 κυβικά μέτρα σκυρόδεμα, θα διανοιχτούν νέοι δρόμοι πρόσβασης στις κορυφές του βουνού πλάτους 8 έως 10 μέτρων σε απόκρημνες πλαγιές, με βάσιμο κίνδυνο κατολισθήσεων λόγω του ασταθούς σχιστολιθικού υπεδάφους και απαγορευτικών κλίσεων, και εσωτερική οδοποιία μέσα στα αιολικά πάρκα μήκους 132 χιλιομέτρων.

Από το σύνολο των εκσκαφών θα προκύψουν 3.653.129 κυβικά μέτρα μάζων που αντιστοιχούν σε 243.000 φορτηγά, ενώ θα καταληφθούν 7.588 στρέμματα δημόσιας δασικής γης για τουλάχιστον 25 χρόνια.

Κι ακόμη, θα τοποθετηθούν 109 πυλώνες με 31 χιλιόμετρα εναέριων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, ενώ θα κατασκευαστούν αρκετοί υποσταθμοί συγκέντρωσης ηλεκτρικού ρεύματος. Επιπλέον, έχει εγκριθεί η λειτουργία δύο εργοστασίων παραγωγής σκυροδέματος μέσα στην καρδιά του όρους από την εταιρεία ENEL-Κοπελούζος.

Σύμφωνα με τον Σύλλογο Προστασίας του Περιβάλλοντος Νότιας Καρυστίας (ΣΠΠΕΝΚ), *«τα μεγέθη της επέμβασης στην υπό προστασία περιοχή του Κάβο Ντόρο είναι εξωπραγματικά, χωρίς καμία έννοια χωροθέτησης. Οι υπηρεσίες του κράτους εγκρίνουν αδειοδοτήσεις επί χάρτου».*

Οι επιπτώσεις θα είναι δραματικές τόσο στο φυσικό περιβάλλον όσο και στο ανθρωπογενές και την τοπική οικονομία.

Από τις εκσκαφές και τα μπαζώματα ελλοχεύει ο κίνδυνος να διαταραχθούν τα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα και να καταστραφεί η υδρολογική ισορροπία της Οχης, *«με τις*

υδρογεωλογικές μελέτες στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των εταιρειών να είναι σκόπιμα ανύπαρκτες», σύμφωνα με την πρόεδρο του ΣΠΠΕΝΚ, Χρυσή Μπερέτη. Η Κάρυστος υδρεύεται από τις πηγές του ποταμού Δημοσάρη που βρίσκονται στην κορυφή Γιούδα της Οχης και από τις πηγές του Λάλα και κοντά σε αυτά τα σημεία έχει σχεδιαστεί η εγκατάσταση αιολικών σταθμών.

Πολλαπλές επιπτώσεις

ΑΠΕ / ΚΑΛΑΛΟΥΓΚΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ

Οι πυρκαγιές στο όρος Οχη και την ευρύτερη περιοχή θα αυξηθούν δραματικά καθώς έχει αποδειχθεί ότι στην πλειονότητά τους προκαλούνται από το δίκτυο μεσαίας τάσης που συνδέει τα αιολικά πάρκα της περιοχής με το υπόλοιπο δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Όταν ο άνεμος είναι ισχυρός το φορτίο που παράγεται από τις ανεμογεννήτριες και μεταφέρεται από το δίκτυο είναι αρκετά μεγάλο και σε συνδυασμό με την ελλιπή συντήρηση του δικτύου δημιουργούνται σπινθήρες που προκαλούν πυρκαγιές.

Αυτή ήταν άλλωστε η αιτία για την πρόκληση των περισσότερων από τις 16 πυρκαγιές που ξέσπασαν το περασμένο καλοκαίρι στην περιοχή, λόγος για τον οποίο οι κάτοικοι έχουν υποβάλει

μηνύσεις στη ΔΕΔΔΗΕ και έχουν ζητήσει με ψήφισμά τους την υπογειοποίηση των εναέριων καλωδίων.

Εκτός από την αλλαγή του τοπίου της Οχης, η κατασκευή των νέων δρόμων θα προκαλέσει κατακερματισμό των οικοτόπων και πολλές περιοχές τροφοληψίας των αρπακτικών θα καταστραφούν.

Οι εταιρείες αρνήθηκαν να εκπονήσουν κοινή μελέτη οδοποιίας, με αποτέλεσμα να επικαλύπτονται οι μελέτες οδοποιίας και να σχεδιάζονται περιττοί δρόμοι.

Προφανώς η κάθε εταιρεία θέλει τους δικούς της δρόμους, λόγω αύξησης του ποσού της επιδότησης, καθώς και οι τρεις προαναφερόμενες εταιρείες θα χρηματοδοτηθούν από τον παλιό αναπτυξιακό νόμο.

Και καθώς δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο για την αποσυναρμολόγηση και απομάκρυνση των ανεμογεννητριών μετά το πέρας λειτουργίας τους, ούτε ζητείται εγγυητική επιστολή από τις εταιρείες για τις εργασίες αυτές, θα παραμείνουν πάνω στις βουνοκορφές για πάντα ως σκουριασμένα κουφάρια.

Δεδομένου ότι ο πολιτισμός που δημιούργησε τα διάσημα Δρακόσπιτα αποτελεί ένα ακόμη άγνωστο κεφάλαιο για την αρχαιολογία και καθώς στην Οχη υπάρχουν ίχνη αυτού του πολιτισμού, θα καταστραφούν ανεξερεύνητοι αρχαιολογικοί χώροι, αφού η επίβλεψη των έργων από το κράτος είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη.

Καταλυτικές θα είναι και οι επιπτώσεις στην τοπική οικονομία. Με τη δημιουργία ενός βιομηχανικού τοπίου ο ήπιος φυσιολατρικός και ορειβατικός τουρισμός που αναπτύσσεται τελευταία στην περιοχή θα υποστεί ισχυρό πλήγμα. Με τον θόρυβο, ειδικά στα χωριά του Κάβο Ντόρο που περικυκλώνονται από ανεμογεννήτριες, να είναι ανυπόφορος.

Με το βουνό να μετατρέπεται σε εργοτάξιο ανά τακτά χρονικά διαστήματα, μέσα στην επόμενη δεκαετία η σκόνη από τη διαρκή κίνηση των φορτηγών και των σκαπτικών εργασιών θα πλήξει τη

μελισσοκομία και η καταστροφή της ορεινής θαμνώδους βλάστησης (εκτάσεις από ρείκι κ.ά.) θα υποβαθμίσει την τροφή των μελισσών, αφού από το ρείκι παράγεται ένα εξαιρετικό μέλι της περιοχής. Αλλά και η παραδοσιακή αγροτική οικονομία θα πληγεί αφού θα καταστραφούν οι ορεινές πεζούλες στις πλαγιές των βουνών από τις επιχωματώσεις και τη διάνοιξη νέων δρόμων.

Δασικοί χάρτες

Κατά έναν... θαυματουργό τρόπο, η πρόσφατη ανάρτηση των δασικών χαρτών λειτούργησε ως δούρειος ίππος στην επέλαση των εταιρειών αιολικών στην περιοχή, με τις πεζούλες και τα βοσκοτόπια να χαρακτηρίζονται πλέον δασικές εκτάσεις, οπότε και κατά τεκμήριο δημόσιες.

Εξαιτίας ενός ιδιαίτερου ιδιοκτησιακού καθεστώτος με συμβόλαια από την εποχή της Τουρκοκρατίας όλη η γη της περιοχής από ιδιόκτητη δασική θα μετατραπεί σε δημόσια δασική, καθώς οι ιδιοκτήτες καλούνται να καταθέσουν έγκυρους τίτλους ιδιοκτησίας που οι περισσότεροι δεν έχουν.

Ετσι, έσβησαν οι ελπίδες για τα ενοίκια γης που θα μοίραζαν οι εταιρείες, στις οποίες η γη που θα χρειαστούν θα παραχωρηθεί πλέον από το κράτος έναντι ευτελούς τιμήματος.

Η ανάρτηση των δασικών χαρτών προκάλεσε την ακόμη μεγαλύτερη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής και, έτσι, τον περασμένο Φεβρουάριο δημιούργησαν τη Συντονιστική Επιτροπή Φορέων και Πολιτών Νότιας Καρυστίας που ζητά την απόσυρση των δασικών χαρτών και τη διόρθωσή τους, όπως και την ακύρωση εγκατάστασης νέων αιολικών πάρκων στη Νότια Καρυστία, άσχετα με το στάδιο αδειοδότησής τους.

Για την ακύρωση των βιομηχανικών αιολικών σταθμών μέσα στην περιοχή NATURA της Νότιας Καρυστίας αγωνίζεται εδώ και πολλά χρόνια ο ΣΠΠΕΝΚ που, λόγω του κορεσμού της περιοχής από αιολικά πάρκα, εναντιώνεται σε οποιαδήποτε νέα αδειοδότηση αιολικών σταθμών.

Δυναμικό ήταν και το «παρών» των πολιτών της περιοχής σε συγκέντρωση-διαμαρτυρία που πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου στην πλατεία Καρύστου ζητώντας την ακύρωση εγκατάστασης νέων αιολικών σταθμών, την απόσυρση των πρόχειρων δασικών χαρτών και τη διόρθωσή τους.

Εξάλλου, σε πρόσφατη συνάντηση εκπροσώπων επαγγελματικών συλλόγων της Καρύστου και εκπροσώπων του ΣΠΠΕΝΚ με τον περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας Κώστα Μπακογιάννη, τον αντιπεριφερειάρχη Φάνη Σπανό και τον περιφερειακό σύμβουλο Ευβοίας Βαγγέλη Κούκουζα, ο κ. Μπακογιάννης πρότεινε τη σύσταση μιας επιτροπής ευρείας συμμετοχής στην οποία θα κληθούν και οι δήμαρχοι της Εύβοιας ώστε να συνταχθεί ένα κοινό κείμενο διαμαρτυρίας για τα λάθη των δασικών χαρτών στην Εύβοια.

Και, επιπλέον, να συζητηθεί το θέμα της αναστολής οποιασδήποτε επένδυσης στον Δήμο Καρύστου μέχρι να επιλυθεί το θέμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στην περιοχή.

«Να υπάρχει ένα μέτρο»

Κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί μέχρι σήμερα, ωστόσο ο κ. Σπανός διαβεβαίωσε στην «Εφ.Συν.» ότι αυτό θα συμβεί μέσα στην επόμενη ή μεθεπόμενη εβδομάδα. *«Δεν έχουμε κάτι με τις ανανεώσιμες πηγές, ίσα ίσα τις ενθαρρύνουμε, όμως πρέπει να υπάρχει η αίσθηση του μέτρου που στην περίπτωση της Καρύστου, αν δεν έχει παραβιαστεί ήδη, τότε είναι σίγουρα πολύ κοντά στο να παραβιαστεί»*, δήλωσε ο κ. Σπανός.

«Δεν θα συνταχθούμε με την άποψη που λέει “καμία ανεμογεννήτρια στην Κάρυστο, να φύγουν όλες” κ.λπ., όμως πρέπει να γίνεται μια πάρα πολύ προσεκτική επιλογή και στο πλήθος και ακόμη περισσότερο στα σημεία. Για παράδειγμα, υπάρχει άδεια που βάζει ανεμογεννήτριες μέσα σε ένα πανέμορφο φαράγγι δίπλα στο φαράγγι του Δημοσάρη.

Επομένως, από τη μια είναι το στοιχείο της ποσότητας και της πυκνότητας και από την άλλη το στοιχείο του

μικροπεριβάλλοντος. Και, επίσης, θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρξει μια ουσιαστική ανταποδοτικότητα προς τις τοπικές κοινωνίες», συμπληρώνει ο ίδιος.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι, παρ' όλο που εκκρεμεί προσφυγή του ΣΠΠΕΝΚ στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της εγκατάστασης των αιολικών πάρκων της ENEL-Κοπελούζος, η οποία εκδικάζεται στις 21/6/2017, η εταιρεία προτίθεται να ξεκινήσει τις εργασίες κατασκευής τους άμεσα.

Πηγή/φωτογραφίες: Η Εφημερίδα των Συντακτών, efsyn.gr